

en de dalende vraag naar gevogelte. Daardoor blijven er vandaag nog maar 118 over; in Vlaanderen maar 18.

Eendenkooien hebben meestal de vorm van een roggenei: het centrale gedeelte fungeert als open water en de vier uiteinden eindigen op vangpijpen. Vanaf de plas kun je het einde van de vangpijpen niet zien. Langs de vangpijpen staan rietschermen waarachter de kooier zich verschuilt. De kooier is de persoon die verantwoordelijk is voor vrijwel alle werkzaamheden in de eendenkooi. Op de plas wonen lokeenden die helpen bij het vangen van wilde eenden.

Als de kooier zijn werk begint, kiest hij de vangpijp van waaruit de wind waait. Als eenden wegvliegen, doen ze dat namelijk tegen de wind in. Zodra er genoeg wilde eenden op de plas zijn, strooit de kooier wat voer in de vangpijp. De lokeenden komen daarop af en nemen hun wilde soortgenoten mee. Veel kooiers maken voor het lokken van de eenden gebruik van een 'kooihondje'. Die lokt de eenden steeds verder de vangpijp in. De kooier laat zich achter de etende wilde eenden zien, waardoor ze opschrikken en verder in de fuik vliegen.

De eendenkooi van de Lage Moere is al vermeld in 1545, met de benaming 'De Coeye'. Op 'goede' dagen konden tot driehonderd eenden worden verschalkt. De eendenkooi van Meetkerke was net zoals andere Vlaamse kooien van het Vlaamse type.

In 1936 heeft graaf Leon Lippens de eendenkooi grondig opgeknapt naar Hollands model en aangepast om vogels te ringen. Tot in de jaren 60 van de vorige eeuw ringde hij er duizenden wilde eenden en wintertalingen, alsook honderden zomertalingen en smienten.

Op verkenning

Je kan het gebied best verkennen met de Meetkerkse Moeren wandelroute.

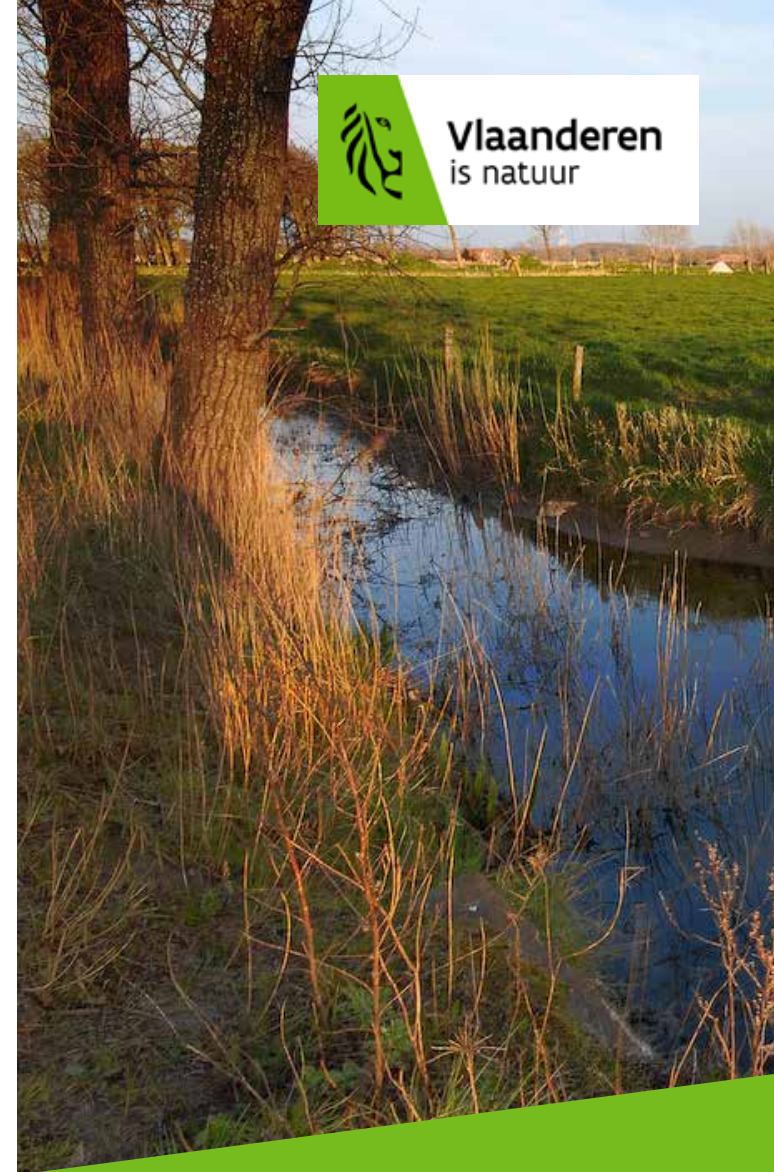
De route van 15 km start in de dorpskern van Meetkerke en kan eventueel ook ingekort worden tot 6,7 km.

Meer informatie

T 050 24 77 40
E anb@vlaanderen.be
W www.natuurenbos.be/lagemoere

Uitgave: maart 2017
Lay-out: Patrick Van den Berghe
Foto's: cover - Tom Linster ; oranjetipje, bloeiaspect - Arnout Zwaenepoel ; grutto - Glenn Vermeersch ; vogelkijker - Erwin Deros

V.U. Marleen Evenepoel, administrateur-generaal
Agentschap voor Natuur en Bos, Koning Albert II-laan 20 bus 8, 1000 Brussel

WELKOM IN DE
LAGE MOERE
VAN MEETKERKE

AGENTSCHAP
NATUUR & BOS

De Lage Moere is een natuurgebied van een kleine 500 hectare en ligt op het grondgebied van Meetkerke en Houtave (Zuienkerke), Varsenare (Jabbeke) en Sint-Andries (Brugge). Het is een open polder met een gevuld verleden. In de bodem zit per uitzondering weinig klei. Het Agentschap voor Natuur en Bos beheert hier een kleine 250 hectare. In de waardevolle hooiweiden vinden we echte koekoeksbloem en waterkruiskruid. Grutto, scholekster en tureluur leggen er hun eieren en in de winter springen de wilde ganzen in het oog.

Natuurinrichting en natuurcompensaties

In 1999 kocht het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) een eerste perceel in de Lage Moere. Het was de prelude van het natuurinrichtingsproject onder leiding van de Vlaamse Landmaatschappij (van eind 2001 tot 2009). Hooilanden, hooiweiden, laantjes en de eendenkooi werden hersteld. Het gebied werd opnieuw vernat en op een aantal waterlopen werden stuwen gezet om het waterpeil te verhogen.

Natuurwaarden

Dankzij het natuurinrichtingsproject kunnen planten en dieren nu opnieuw goed gedijen in de moeren. Vleeskleurige orchis, echte koekoeksbloem, waterkruiskruid en wilde bertram kleuren de waardevolle hooiweiden. Je vindt hier ook een relatief groot aantal dagvlinders zoals bruin blauwtje, oranjetipje en citroenvlinder.

In de Lage Moere broeden meer dan dertig soorten vogels. In het kooibos en de omliggende ruigten broeden aalscholver, blauwe reiger, blauwborst, en sporadisch boomvalk en wielewaal. In de vochtige hooi- en weilanden nestelen de graspieper, grutto,

oranjetipje

grutto

roodborsttapuit en veldleeuwerik. De kleine karekiet en de rietzanger zijn dan weer typisch voor de met riet begroeide sloten.

De Lage Moere vormt tevens een aantrekkingsplaats voor overwinterende ganzen, vooral kleine rietganzen en kolganzen. Het gebied is eveneens geliefd bij wilde eend, smient en slobeend. Ook tijdens de trekperiodes kun je speciale soorten aantreffen, waaronder de goudplevier, kemphaan en regenwulp.

Beheer

De belangrijkste werken zijn het maaien met nabegrazing, het knotten van bomen en het onderhouden van poelen en laantjes. Het beheer gebeurt in samenwerking met de lokale landbouwers.

De eendenkooi

Eendenkooien zijn iets bijzonders. Het zijn door bomen omgeven waterplassen waar, vaak al eeuwen lang, met behulp van een vanginstallatie eenden werden gevangen. De oudste tot op heden bekende verwijzing naar een eendenkooi komt uit het Oost-Vlaamse Bornem, anno 1318. Onderzoek toonde aan dat in Vlaanderen ten minste 25 sites met eendenkooien hebben bestaan, een deel in de polders en de meeste in de stroombeekens van de Durme en Schelde. Ook in Groot-Brittannië, Ierland, Noord-Duitsland en Denemarken zijn er tientallen eendenkooien geweest, maar Nederland was hét land van de eendenkooien. Nergens ter wereld vind je er zoveel. Door de ruime aanwezigheid van water en de groeiende vraag naar gevogelte telde Nederland aan het einde van de 16e eeuw al 1000 stuks. Na de 17e eeuw nam dat aantal af door de inpolderingen, de intensivering van de landbouw